

SASKAŅA, KOMPROMISS UN KRĪZE PIELŪGSMĒ

S A B A T A P Ē C P U S D I E N A I

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

1. Moz. 6:5, 5. Moz. 12:8, 13:18, 1. Ķēn. 11:1-13, 1. Ķēn. 18, Jer. 17:5, Mal. 3:16-4:6.

ATMIŅAS PANTS:

„Bet pilngadīgiem pienākas cieta barība, tiem, kam ir piedzīvojumi un kam prāti vingrināti izšķirt labu un ļaunu.” Ebr. 5:14

Novelists Viljams Goldings 1954. gadā sarakstīja darbu „Mušu ķēniņš”, izdomātu stāstu par angļu bērnu grupu, kas pēc lidmašīnas avārijas tika izmesti uz kādas tuksnešainas salas. Goldings šo stāstu izmantoja kā mūsdienīgu līdzību par cilvēkos iedzimto ļaunumu. Stāstu tik spēcīgu padara tas, ka, lai liktu pie sirds, cik samaitāta, ļauna, egoistiska un vardarbīga ir cilvēce, viņš izmantoja bērnus, kas tiek uzskatīti par nevainības iemiesojumiem.

Kristieši, protams, teiktu: pasaki mums ko tādu, ko mēs jau nezinājām. Cilvēces ļaunums un grēcīgums ir daļa no kristietības vēsts. Bībele šajā jautājumā ir nepārprotama. Tomēr, lai gan doma, ka ļaunums ir slikts, ir neapgāzama, nav vienprātības par jautājumu: „Kas ir ļauns?” Šeit domas dalās.

Sonedēļ, turpinot pētīt pielūgsmes jautājumu, mēs aplūkosim konkrētu ļaunumu, kas ir atnesis postošas sekas Dieva ļaudīm un cilvēcei kopumā. Mēs varam runāt par to, ko šis ļaunums nodarīja senajam Israēlam, bet mums ir jāuzdod svarīgs jautājums: cik viegli tajā iekrītam paši.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles studijām 20. augustā.

CITĀM ACĪM

Izlasi šos pantus. Kas tiem visiem kopīgs? Kāpēc ir tik svarīgi to vienmēr paturēt prātā? 1. Moz. 6:5, Jer. 17:5, Jāņa 2:25, Rom. 3:9-12. Kas tavā kultūrā ir tāds, kas varētu būt par iemeslu tam, ka tu aizmirsti fundamentālas patiesības? _____

Viscaur Bibelē mēs tiekam brīdināti: cilvēka sirds ir viltīga, cilvēki ir samaitāti, neskaties uz citiem, neviens nav imūns pret ļaunumu. Izņemot, protams, Jēzu, kurš nekad negrēkoja, tikai nedaudzas personas, kurām Bībele pievērš daudz uzmanības, attēlotas kā morāli nevainojamas.

Nav vajadzīgi Raksti, lai uzzinātu, cik samaitāta ir cilvēce. Pietiek ar vēsturi, laikrakstiem, ziņu pārraidēm, pat mūsu katra ģimenēm un reizēm arī mūsu pašu sirdīm, kas apliecina cilvēces pagrimušo morālo stāvokli.

Mums vajadzētu ar bijību ņemt vērā: ja tāda pilnīga būtne, kāds sākotnēji bija Lucifers, varēja izvēlēties ļaunumu pat pilnīgajā Debesu vidē un ja arī citas pilnīgas būtnes, piemēram, Ādams un Ieva Ēdenes pilnīgajā vidē deva priekšroku ļaunumam, kā tad ir ar mums? Mēs esam piedzimuši ar samaitātu, grēcīgu dabu, un ar šo dabu mēs dzīvojam samaitātā un grēcīgā vidē. Nav brīnums, ka ļaunums mums šķiet tik dabīgs. Tas ir ierakstīts mūsu gēnos.

Tomēr mums ir jābūt uzmanīgiem savā izpratnē par to, kas ir ļaunums. Dažas lietas ir tik redzami ļaunas, tik redzami sliktas, ka jebkurš, gan ticīgais, gan neticīgais, uzskata tās par ļaunām. Taču ļaunums var būt daudz viltīgāks. Ir arī tādas lietas, ko pasaule vai mūsu kultūra un sabiedrība uzskata par jaukām, par normālām, kā tam jābūt, bet ko Bībele skaidri nosauc par nepareizu, grēcīgu, pat ļaunu.

Salīdzini 5. Moz. 12:8 ar 5. Moz. 13:18. Kas būtisks šeit tiek nošķirts? Kāpēc mums būtu tik svarīgi saprast šo atšķirību? _____

Nosauc dažas lietas, ko sabiedrība nenosoda, bet kas ir skaidri nosodītas Bibelē! Cik ļoti sabiedrība ir ietekmējusi tevi un draudzi šajos jautājumos? Tas ir, vai to, kas Rakstos ir skaidri nosodīts, draudze varētu uztvert pārāk viegli sabiedrības ietekmes rezultātā? Dalies ar savu atbildi Bībeles izpētes grupā! _____

KOMPROMISA MĀKSLA UN ĻAUNUMS

Runā, ka politika ir kompromisa māksla. Vārds „māksla” šajā situācijā ir ļoti svarīgs, jo kompromiss var būt ļoti viltīga, niansēta rīcība no tā cilvēka puses, kas to dara. Labs politiķis ir tas, kurš spēj likt cilvēkiem piekāpties, iziet uz kompromisiem, bieži vien nesaprotot, ka viņi tam piekrituši. Šajā kontekstā nav šaubu, ka sātans ir vislabākais politiķis.

Viscaur Bībelē atrodam šī ļaunuma piemērus jeb kompromisa ļaunumu. Nav tā, ka visi kompromisi būtu ļauni, protams, ne. Zināmā mērā pati dzīve ir sava veida kompromiss. Bet reizēm kompromiss kļūst par vēl vienu veidu, kā izpaužas cilvēces ļaunums un samaitātība, kad tie, kam vajadzētu zināt patiesību, ko Dievs viņiem ir devis, drīzāk atkrīt no tās.

Izlasi 1. Ķēn. 11:1-13. Kas šeit notika? Kas tāds bija noticis ar Salamanu, kas padarīja viņa rīcību tik ļaunu? Kā šī atkrišana ietekmēja pielūgsmi, ticību un visu Israēla reliģisko sistēmu? Un – vissvarīgākais – kādu mācību mēs no šā notikuma un no kompromisa tēmas kopumā varam smelties mūsdienām? _____

Iespējams, ka šajā Rakstu citātā visvairāk pasaka frāze: „Salamanam vecam kļūstot, viņa sirds īpaši pievērsās svešiem dieviem.” (1. Ķēn. 11:4) Citiem vārdiem, tas nenotika vienā naktī. Uzticīgais, aizrautīgais un dievbijīgais vīrs, par ko rakstīts Bībelē, nenovērsās no Kunga pēkšņi un ne no kurienes. Viss mainījās pamazām, laikam ritot. Mazs kompromiss šeit, mazs kompromiss tur, ar katru soli aizejot tālāk un tālāk no sākotnējās pozīcijas, kamēr Salamans sāka darīt kaut ko tādu, uz ko viņš jaunības gados, bez šaubām, būtu noskatījies ar šausmām.

Paskaties, ko viņa kompromisi izdarīja ar pielūgsmi Israēlā! Tam bija negatīva ietekme, kas dzīvoja vairākas paaudzes un pat vēl ilgāk.

Šur un tur varam dzirdēt stāstus par cilvēkiem, kas aizgājuši no Septītās dienas adventistu draudzes pirms vairākiem gadiem, pilnībā sarāvuši saites ar to, bet tad atgriezušies atpakaļ un bijuši šokēti par izmaiņām, kas pa šo laiku bija notikušas dažās jomās, piemēram, teoloģijā, standartos un pielūgsmē. Lai gan tas var nebūt slikti visos gadījumos, tomēr dažos gadījumos tas var būt ļoti slikti. Kā mēs varam zināt, kuras izmaiņas ir labas, kuras – sliktas? _____

VILTUS PIELŪGSME

1. Ķēn. 11. nodaļā Ahija nāca pie Salamana kalpa Jerobeāma ar vēsti, ka viņš būs ķēniņš pār desmit Israēla ciltīm (26. – 31. p.). Taču pravietis lika Jerobeāmam saprast, ka viņa veiksmes būs atkarīga no uzticības Dieva baušļiem (37., 38. p.)

Diemžēl Jerobeāms dzirdēja tikai to, ko viņš gribēja dzirdēt. Viņš aizmirs, kādi ir veiksmes nosacījumi. Viņš arī bija pārāk nobriedis vadīt sacelšanos (1. Ķēn. 12:16-20) un gandrīz nekavējoties sāka strādāt pie tā, lai viņa cilvēki nedotos uz Jeruzalemi, lai tur pielūgtu Dievu.

Izlasi 1. Ķēn. 12:25-27. Ko šis Bībeles teksts mums stāsta par ietekmi un spēku, kādu pielūgsme var atstāt uz cilvēka prātu? _____

Izlasīsim par Jerobeāma viltus reliģijas ieviešanu, kas beidzot atdalīja Israēlu no patiesā Dieva pielūgsmes Jeruzalemē (1. Ķēn. 12:25-33). Ievērosim, cik ļoti šī jaunā dievkalpošana atgādina patiesā Dieva pielūgsmi un vienlaikus ir pretrunā Jāhves norādījumam lielākajai daļai:

1. Jerobeāms pats upurēja un iecēla priesterus, kas nebija no Levija cilts (31.-33. p.).
2. Izgatavoja zelta teļus pielūgšanai (28. p.).
3. Padarīja Bēteli par pielūgsmes vietu (29. p.).
4. Padarīja Danu par pielūgsmes vietu (29. p.).
5. Sarīkoja Jūdu svētkiem konkurējošus svētkus (32. p.).
6. Ierīkoja svētnīcas kalnu augstienēs (31. p.).

Ar viltotu naudu nevienam nepiekrāpsi, ja vien tā neizskatīsies pēc īstas. Arī Jerobeāms zināja, ka viņa viltus pielūgsmei ir jābūt ar daudziem tādiem pašiem pielūgsmes elementiem, pie kādiem ļaudis bija pieraduši, lai gan beigās, norādot uz zelta teļiem, viņš pasludināja: „Lūk, Israēl, tavi dievi, kas tevi izveduši no Ēģiptes zemes.” (28. p.)

Mums ir tik viegli raudzīties vēsturē un brīnīties, kā viņi varēja iekrist tādā atklātā atkrišanās. Tomēr cilvēkiem ir neticama spēja pievilt pašiem sevi (arī tā ir mūsu kritušās un samaitātās dabas daļa). Mēs pieviļam sevi, ja domājam, ka neesam tik viegli ietekmējami kā viņi toreiz. Paskaties uz sevi, uz savu dzīvesveidu, uz to, kā tu pielūdz Dievu. Ko tu dari tādu, kas principā daudz neatšķiras no tā, kas notika toreiz? Cik labprātīgs/-a tu esi izdarīt izmaiņas, ja tādas ir nepieciešamas? _____

ELIJA PRET BAĀLA PRAVIEŠIEM

Ziemeļos viss kļuva arvien ļaunāk, īpaši kad runa bija par pielūgsmi Ahaba un Izebeles valdīšanas laikā. Šajā kontekstā (skat. 1. Ķēn. 17-19) mēs nonākam pie slavenā stāsta par Elijas sadursmi ar Baāla praviešiem. Šeit mēs varam redzēt, cik tālu viņus bija novedis kompromiss.

Izlasi 1. Ķēn. 18. Ievēro atšķirību starp Eliju un šiem viltus praviešiem. Kādu mācību mēs varam no tā gūt, kas būtu derīga mūsdienās attiecībā uz visu pielūgsmes jautājumu? _____

Tas noteikti bija interesants skats: šie Baāla pravieši vaimanā, lēkā un kļiedz (kas zina, kāda bija mūzika, kas pavadīja viņu rituālu...), pravieto, pat graiza sevi un izlej savas asinis kā daļu no Baāla pielūgsmes. Šie noteikti bija dedzīgi ļaudis, pilni degsmes par savu ticību un savu dievu, kas liecināja par viņu ticības nopietnību.

Arī mūsdienās daži kristiešu dievkalpojumi atgādina kaut ko līdzīgu: daudz emociju, liela degsme un liels troksnis. Lai gan mēs vēlamies izvairīties no dievkalpojumiem, kas atgādina bēres, mēs arī nevēlamies, lai tie atgādinātu Baāla priesterus Karmela kalnā. Dažiem liekas: jo vairāk skaņu un emocionāla uzbudinājuma un jo skaļāka mūzika, jo labāks dievkalpojums. Tomēr ne jau tā ir pielūgsmes būtība.

Varbūt viena no vissvarīgākajām mācībām šajā stāstā ir tā, ka visai pielūgsmei jābūt vērstai tikai uz patieso Kungu, uz Radītāju. Patiesai pielūgsmei ir jābūt balstītai uz Dieva Vārdu, norādot uz Kungu un Viņa rīcību pagātnē. Pretēji Baāla priesteru trakošanai Elija lūdza pavisam vienkāršu lūgšanu: „Atbildi man, Kungs, atbildi man, lai šī tauta zina, ka Tu, Kungs, esi Dievs.” (37. p.). Tas nebija „Elijas šovs”. Tā bija patiesā Dieva pielūgsmes pretstatā visiem viltus dieviem, vienalga, kāda ir to forma.

Mūsu dievkalpojumiem vajadzētu vienmēr sagādāt pielūdžējiem jautājumu, ko Elija uzdeva Israēlam: „Cik ilgi jūs klibosit uz abām pusēm? Ja Tas Kungs ir Dievs, tad sekojiet Viņam! Bet, ja Baāls ir dievs, tad sekojiet tam!” (21. p.) Mūsu pielūgsmes pieredzei vajadzētu likt mums ielūkoties savās sirdīs un redzēt, kam pieder mūsu īstā mīlestība un nodošanās – Kungam vai kādam citam. _____

ELIJAS VĒSTS

„Un jums savukārt būs jāredz, kāda ir starpība starp taisno un bezdievīgo un starp to, kas Dievam kalpo, un to, kas Viņam nekalpo.” (Mal. 3:18)

Visa šī drāma, Elijas konfrontācija ar 150 praviešiem uz Karmela kalna, aizgāja līdz vienam jautājumam visiem tiem ļaudīm, kas bija sapulcējušies kopā ar viņiem: „Cik ilgi jūs klibosit uz abām pusēm? Ja Tas Kungs ir Dievs, tad sekojiet Viņam! Bet, ja Baals ir dievs, tad sekojiet tam!” (1. Ķēn. 18:21) Lai arī cik īpašs bija konteksts, tas patiešām uzdod jautājumu, uz ko ir jāatbild katram pašam personīgi: vai mēs pielūdzam un klausām īstajam Dievam vai neīstajam? Varbūt kādu laiku mēs esam spējīgi „klibot uz abām pusēm”, bet agri vai vēlū mēs visi nostāsimies vai nu vienā, vai otrā pusē.

Paturot prātā Elijas stāstu Karmela kalnā, izlasi Mal. 3:16-4:6. Ko Kungs mums šeit saka? Kā mēs saprotam šo „Elijas vēsti” pēdējo dienu notikumu un visa pielūgsmes jautājuma kontekstā? Skat. Atkl. 14:7-12. _____

Tieši tāpat kā Jānim Kristītājam, ko Jēzus nosauca par „Eliju” (Mat. 17:11-13), bija reformācijas, grēku nožēlas un paklausības vēsts, Maleahija pasaka skaidri, ka „Elija” nāks atkal tieši pirms grēka un ļaunuma izbeigšanās. Atklāsmes grāmata pasludina pēdējai paaudzei brīdinājuma vēsti, aicinājumu paklausīt un pielūgt Dievu Radītāju. Tāpat kā Elijam uz Karmela kalna cilvēkiem būs ļoti dramatiskā veidā jāizdara vissvarīgākā izvēle savā dzīvē – izvēle, kuras sekas patiešām ir mūžīgas. Labā ziņa ir tā, ka pat pirms šiem noslēdzošajiem notikumiem mēs varam ik dienas izdarīt izvēli, kas lielā mērā sagatavos mūs nostāties Kunga pusē, kad pasaulē sāksies pēdējā cīņa starp labo un ļauno.

Padomā par izvēli, ko tu ik dienas izdari (dažās pēdējās dienās) pat vismazākajās lietās (skat. Lūk. 16:10). Spriežot pēc tās (un kompromisiem, kas var atklāties šajā procesā), kuru no abām pusēm tu izvēlies? Padomā, no kā ir atkarīga tava atbilde. _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Izlasi E. Vaitas grāmatā „Pravieši un ķēniņi” nodaļas „Jerobeāms”, 99.-108. lpp., „Tautas atkrišana”, 114.-116. lpp., „Elija no Tisbes”, 119.-128. lpp., „Stingrs rājiens”, 139.-142. lpp., „Karmela kalns”, 143.-154. lpp.

„Mūsu dienu atkrišana līdzinās pravieša dienu atkrišanai, kas toreiz bija izplatījusies Israēlā.” E. Vaita „Pravieši un ķēniņi”, 170. lpp.

„Dievam ir daudzi tūkstoši, kas savus ceļus nav locījuši Baāla priekšā, [un daudzi,] kas neapzinīgi kalpo Baalam, bet pie kuriem vēl darbojas Svētais Gars, lai tos atgrieztu.” E. Vaita „Pravieši un ķēniņi”, 171. lpp.

A. V. Tozers, slavens 20. gs. mācītājs (viņš mira 1963. gadā), bieži sludināja pret „izklaides dieva” pielūgsmi: vienalga, cik ļoti draudzes centīsies, tā tik un tā nespēs konkurēt ar pasaules priekšstatu par labu izklaidei. Nevis izklaide mantos dvēseles Kristum, bet Jēzus Kristus krusts. (Skat. A. V. Tozers „Par pielūgsmi un izklaidei” (On Worship and entertainment), apkopojis Dž. L. Sniders (James L. Snyder, Camp Hill, Penn.: Wing Spread Publishers, 1997), 108., 109. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Grupā pārrunājiet savas atbildes uz svētdienas jautājumu. Cik ļoti sabiedrība ir ietekmējusi draudzes uzskatus par morāliem jautājumiem?

2. Baāla pielūgsmes apraksts parāda, ka tā bija ļoti aizraujoša, ar ko var izskaidrot tās popularitāti. Kā mēs varam atjaunot bijības un cieņas izjūtu pret Dievu savos dievkalpojumos, nevis radīt cerības uz labas izklaides piedāvāšanu?

3. Kā Septītās dienas adventistu draudze pēdējos divdesmit gados ir mainījusies? Kas, pēc tavām domām, ir mainījies uz labo pusi, kas ne? Kā tu domā, kāda būs adventistu draudze pēc 20 gadiem? Mēģini iedomāties, kāds varētu izskatīties tavas draudzes dievkalpojums!

4. Padomā, cik krasi atkrita Israēla tauta. Arī tas nenotika vienā naktī. Ja neviens cits, tad velns noteikti ir pacietīgs. Kā mēs katrs personīgi un draudze kopumā varam sevi pasargāt no lēnas, bet noteiktas iešanas pa to pašu ceļu, pa kuru nomaldījās Israēls?